

# Toolkit Taalschatten voor gemeenten en netwerken

Gemeenten en netwerken spelen een cruciale rol in de gezamenlijk aanpak om de taalontwikkeling van jonge kinderen te bevorderen. Een sterk netwerk kan de ouder voorzien van een heldere boodschap. En de kennis en handvatten bieden die een ouder nodig heeft om het kind de taalrijke omgeving te bieden die het nodig heeft.

Wil je als gemeente aan de slag met Taalschatten? In de toolkit vind je vier stappen die je helpen om een gezamenlijke aanpak te organiseren.

## Pilotgemeenten

Taalschatten is aan de slag gegaan met de pilotgemeenten Waalwijk en Zaanstad. De gemeenten voeren actief beleid op taalontwikkeling en hebben actieve netwerken rond gezinnen en jonge kinderen. We vroegen hen bij elk van de vier stappen hoe zij hun aanpak hebben georganiseerd.

Maak kennis met de netwerken van Waalwijk en Zaanstad.

## Maak kennis met het netwerk Waalwijk

[Download](#)

## Maak kennis met het netwerk Zaanstad

[Download](#)

Wil je als gemeente aan de slag met Taalschatten? Deze vier stappen helpen je om een gezamenlijke aanpak te organiseren.

## Stap 1: Bewustwording en urgentie creëren

Investeer in de bewustwording van het belang van taalontwikkeling bij professionals, lokale netwerken en binnen de gemeente. Leg uit waarom jouw gemeente het belangrijk vindt om taalontwikkeling bij jonge kinderen te stimuleren. En wat het oplevert als je hiermee aan de slag gaat. [Gebruik het filmpje van Tilburg University](#) om te laten zien wat het belang is.



## Kennisblad Taalontwikkeling bij jonge kinderen

Lees wat een taalachterstand is. En waarom taalontwikkeling en de rol van de ouders hierin zo belangrijk is.

[Download](#)

[Bekijk hier de literatuurlijst](#)

## Bewustwording en urgentie: Gemeente Waalwijk

Lees hoe de gemeente Waalwijk het aanpakte.

[Download](#)

## Stap 2: Netwerk en samenwerking

Zoek andere organisaties in jouw gemeente op en zet taalontwikkeling op de agenda van je lokale netwerk(en). In veel gemeenten bestaan er netwerken van organisaties waar ouders mee te maken krijgen. Soms is dat één netwerk. Soms is het opgedeeld in

meerdere netwerken. Denk bijvoorbeeld aan een vve-netwerk. Of een lokaal taalnetwerk. Betrek zoveel mogelijk andere relevante partijen erbij als deze nog niet bij het netwerk zijn aangesloten.

## Checklist: Netwerken en samenwerking

Wie betrek je in het netwerk?

[Download](#)

Besteed tijd en aandacht aan een goede samenwerking tussen alle partijen die nodig zijn. Samenwerking tussen verschillende organisaties is niet altijd vanzelfsprekend. [Hier vind je een toolbox](#) met werkvormen die binnen jouw gemeente kunnen helpen om een goede samenwerking te ondersteunen.

Netwerken zijn vaak georganiseerd langs beleidslijnen. Om ouders te steunen in hun rol in de taalstimulering van hun baby of jonge kind is samenwerking over die beleidslijnen heen nodig. Lees hieronder hoe de gemeente Waalwijk en Zaanstad dit hebben aangepakt.

## Netwerken en samenwerking: Gemeente Zaanstad

[Download](#)

## Netwerken en samenwerking: Gemeente Waalwijk

[Download](#)



“

“Zie jezelf als gemeente in de eerste plaats als een ‘samen-speler’. Dat is de enige manier waarop je kunt samenwerken met elkaar op gelijkwaardig niveau.”

– *Gemeente Zaanstad*

## Stap 3: Doelen bepalen

Wanneer de overtuiging er is en de urgentie wordt gevoeld bij alle partijen, is het zaak om gezamenlijk doelen te bepalen. Gezamenlijke doelen bepaal je het best vanuit een gezamenlijke visie en overtuiging. Bewustwording, al genoemd bij Stap 1, speelt een grote rol bij een succesvolle samenwerking. Neem de tijd om elkaar hierin te vinden. Lees hier hoe de gemeente Zaanstad en Waalwijk dit hebben aangepakt.

### Doelen bepalen: Gemeente Zaanstad

[Download](#)

### Doelen bepalen: Gemeente Waalwijk

[Download](#)

Gebruik netwerkoeverleggen om samen een doel te bepalen. Het helpt om verschillende werkvormen in te zetten om op te halen wat door het netwerk als belangrijk wordt gevoeld. En om samen de lokale behoefte te bepalen. We hebben een aantal inspirerende werkvormen verzameld die je tijdens een (netwerk)overleg kan inzetten.

## Creatieve werkvormen

Bepaal samen jullie doelen

[Download](#)

## Stap 4: Aanpak vaststellen

Bepaal samen de aanpak die past bij de lokale behoefte in je gemeente. Het is het meest effectief als alle partijen dezelfde adviezen geven aan ouders. Hierbij kan je de Gouden Taaltips inzetten. Deze zijn ontwikkeld voor ouders en helpen hen hun rol in de taalontwikkeling van hun kind nog beter op te pakken. Deze tips komen voort uit onderzoek van Tilburg University naar wat werkt bij taalverwerving en taalontwikkeling.

### Stap 4: Aanpak vaststellen: Gemeente Zaanstad

Lees hoe de gemeente Zaanstad hun aanpak bepaalde

[Download](#)

Bij de Gouden Taaltips is een handleiding gemaakt voor professionals die met ouders en kinderen werken. Professionals kunnen de handleiding inzetten om binnen hun organisatie en het netwerk aan de slag te gaan met de Gouden Taaltips. En het bevat tips van professionals voor professionals om ouders te helpen de Gouden Taaltips uit te proberen.

## Gouden taaltips

[Download](#)

## Handleiding bij Gouden Taaltips

[Download](#)

Wil je als gemeente aan de slag met de Gouden Taaltips? Bekijk ter inspiratie [dit filmpje](#) dat de gemeente Eindhoven maakte op basis van de Gouden Taaltips.

Bij het bepalen van de aanpak is het goed om te kijken naar hoe ouders tegenover de taalontwikkeling van hun kind staan. Hoe zien zij hun rol? Wat weten ouders al? En wat nog niet? Tilburg University onderzocht deze vraagstukken. Bekijk het infoblad of lees het rapport.

## Infoblad Ouders en de taalontwikkeling van hun kind

[Download](#)

## Rapportage Ouders en de taalontwikkeling van hun kind

[Download](#)

Bedenk ook hoe je de verschillende doelgroepen bereikt met de gekozen aanpak. Kijk voor ideeën in de [Strategiekit Doelgroepen Bereiken van Bibliotheek Netwerk](#).

Benieuwd naar meer tips van de gemeente Zaanstad en Waalwijk?

## Tips van de gemeente Waalwijk

[Download](#)

## Tips van de gemeente Zaanstad

[Download](#)

### Lokale Kansrijke Start coalitie

Heeft jouw gemeente een lokale Kansrijke Start coalitie? Bekijk de checklist met vijf basisprincipes die zijn opgesteld door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om regionaal samenwerkingsafspraken te maken over een Kansrijke Start aanpak. [De checklist](#) helpt je om je lokale coalitie te vormen en te versterken.



Zet Taalschatten vast op de agenda tijdens netwerkoverleggen. Het is belangrijk om het onderwerp onder de aandacht te blijven brengen.”

– *Gemeente Waalwijk*

[Terug naar de Toolkit Taalschatten](#)